

तव्यम् । यस्मात् पितरः सकृन्मरणेनैव पितृत्वं प्राप्नुवन्ति । न
तु तत्प्राप्तये पुनः पुनर्भियन्ते ॥

पिण्डदानस्य त्रित्वं प्रशंसति । “त्रिर्निदधाति । तृतीये
वा इतो लोके पितरः । तानेव प्रीणाति” इति । इतो भू-
लोकादारभ्यान्तरिक्षलोकमतिक्रम्य यस्मृतीयो लोकस्तत्र पि-
तरो वर्तन्ते ॥

अतस्त्रित्वेन तान् परितोषयति विधत्ते । “पराडावर्तते
[५] । ह्रीका हि पितरः” इति । दक्षिणाभिमुखः पिण्डं दत्त्वा
पिण्डनिरीक्षणं परित्यज्य पराङ्मुखो भवेत् । पितॄणां लज्जा-
शीलत्वात् ॥

लोकेऽपि हि भुञ्जानाः प्रभवो नान्यैर्वीक्ष्यन्ते विधत्ते ।
“ऋश्वणो व्यावृत उपास्ते । ऊष्मभागा हि पितरः” इति ।
ऋश्ववशात् पिण्डेषु योऽयमूष्मा निर्गच्छति तस्य व्यावृदुप-
रमः आख्यावृतः तदुपरमपर्यन्तं तथैव स्थित्वा सेवेत् । पितॄ-
णामूष्मभागित्वेन तच्छान्तिपर्यन्तं तद्भोजनकालत्वात् ॥

अथ विचारपूर्वकं पिण्डशेषस्य पात्रगतस्याध्याणं विधत्ते ।
“ब्रह्मवादिनो वदन्ति । प्राश्यांश्च न प्राश्याश्मिति । यत्प्रा-
श्रीयतात् । जन्यमन्नमद्यात् । प्रमायुकः स्यात् । यन्न प्राश्रीयतात् ।
अहविः स्यात् [६] । पितॄभ्य आवृथ्येत । अवघ्रेयमेव । तन्नेव
प्राशितन्नेवाप्राशितम्” इति । विचारार्था स्मृतिः । प्राशनपक्षे
बीजभक्षणवददनीयस्याभावात् चुधितो यजमानो श्रीयेत ।
अप्राशनपक्षे तु सर्वत्र हविःशेषस्य भक्षणदर्शनात् इदं हवि-